

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság.

Felelős szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ.

Felelős kiadó: Ifj. Dr. JODÁL GÁBOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhely, Kossuth utca 14

Megjelenik hetenként egyszer.

Előfizetés egész évre: 6 pengő

Egyes szám ára: 12 fillér.

Udvarhelymegye egész népe felháborodva, egységesen tiltakozott a román fenekedések és ferdítések ellen.

Hatalmas tömegek vonultak fel a tiltakozó gyűlésre a legtávolabbi falvakból is. - Gunyos megvetés, ki-kitörő kacagás közben idézték a szónokok a székelységnek román származásáról szóló mende-mondát.

Rendkívül nagyszámu levél, kérdés és türelmetlen felszólítás érkezett a székelység köréből az Országos Nemzetvédelmi Bizottsághoz, hogy meddig kell itt még szó nélkül tűrni a Romániában hetek, sőt hónapok óta hangoztatott, ostoba és alaptalan rágalmat, hazugságokat, fenyegetéseket. Végre a bizottság elhatározta, hogy alkalmat ad népünk lelkének igazi megnyilvánulására, városunkba is népgyűlést hív össze f. hó 12 ére, a vármegye közeli és távoli lakosságának bevonásával. És habár alig 1—2 nappal előzte meg az első erre vonatkozó megmozdulás, a felhívás megjelenése a gyűlés napját: vasárnapot, a hatás megdöbbenően hatalmas és erőteljes módon nyilatkozott meg.

Vasárnap már a kora reggeli órákban érkeztek a megye közeli és távoli községeiből, gyalog, szekereken, autóbuszokon, sőt biciklin is azok, akik legősibb, legigazibb érzéseik alapján ki akarták nyilatkoztatni, hogy unják már a féktelen román hadabandázást, türelmüknek vége szakadt. Nagyszerű rendben, énekelve érkezett mindenfelől falvaink népe, ősi székely viseletében, zászlók alatt, a falut megnevező táblákkal, amelyek közt sok ilyen feliratu kiáltotta a szemekbe a székelység érzületét: Brassó, Arad, Temesvár — A magyarnak visszajár! — Mindent vissza! — Fegyvert a székelynek! stb.

Komoly és hasonló becslésben jártas emberek megállapítása szerint 12 ezerre mehetett a falvakból beérkezettek száma, amihez hozzájárult a város, amelynek mozogni képes felnőttjei, mondhatni: kivétel nélkül, ugyancsak kivonultak a gyűlés színhelyére, a Horthy Miklós-terre, s így a gyűlésen résztvevők száma a 20 ezret megközelítette. Ilyen körülmények közt természetes, hogy végül akármilyen szorosra összezsufolódt is ez a hatalmas tömeg, annak alsó széle lenyult a református templomig, több ezren kénytelenek voltak bele-nyugodni abba, hogy a beszédek leg-

nagyobb részét nem hallhatják, bár jelenlétükkel így is részesek a közös akaratnyilvánításában.

Megkezdődik a gyűlés.

Tizenkettő után, a déli herangzás befejeztével — miután a hatalmas tömeg kalaplevéve, imádságos áhitattal, egy lélekkel énekelte a Himnuszt — kezdődött meg tulajdonképpen a gyűlés, melyet Haáz Sándor tanár nyitott meg. Az első szónok báró Atzél Ede volt, akit a román hadbírótság fogságából nem régen engedtek szabadon. Adatokat sorolt fel a román uralom erőszakosságából, melyekre maga is legutóbbi tapasztalatai alapján hivatkozhatik. Viharos kacagást és általános gunyos közbekiáltásokat okozott, amikor azt említette, hogy a románok szerint az ő uralkodásuk valóságos mennyország volt a székelységnek, s azt visszakívánják.

— Hazugság, ostobaság! Fegyvert nekünk, hogy megmutassuk, mennyire várjuk őket! Kiáltozott mindenfelé a tömeg, amelyet báró Atzél lelkes szavakban további egyetértésre és bizalomra buzdított.

Utána Somodi Ferenc etédi kisgazda azokat a sérelmeket sorolta fel, amelyeket az utóbbi 22 év alatt különösen földmiveseknek, gazdáknak kellett elszenvedniük, a csendőröktől, jegyzőktől, adóvégrehajtóktól és más helyi hatalmasságoktól. Általános kacagás, valóságos közderűlttség keletkezett, amikor a harisnyás székely gazda felszóaló talpraesett megjegyzésekben gunyolta ki a legyilkolt Jorga, s más hasonlóan elnémitott román tudósok zavaros elméletét a székelyek román származásáról.

Kovács Lázár, a helybeli iparostület elnöke az iparosság sérelmeit és szenvedéseit sorolta fel meggyőző komolysággal, s egyuttal megragadó lendülettel. Utána a Székely Dalegyelet a Székely Himnuszt énekelte el lélekbelemarkoló hatással. Ugy az énekben, mint az összes elhangzott beszédekben

az összes megjelenteknek az az erős elhatározása fejeződött ki, hogy mindenki a végsőkig kész ellenállani annak, hogy még egyszer idegen uralom alá kerüljön.

Dobos Ferenc dr. főgimnáziumi tanár, c. igazgató szólat fel ezután, pompásan találó, jellemző képet adva a román uralomról, a mostani helyzetről, s az egész székelység közfelfogásáról. Szellemesség és az alapos történetismerő tiszta látása, fölényes ítélőképessége nyilvánult meg beszédeben, amely többet is érdemel az egyszer elhangzó szó hatásánál, s amelyet itt éppen ezért egészében közlünk.

Dobos Ferenc dr. beszéde.

Székely testvéreim,

hetek, sőt hónapok óta foly odaát, Romániában az uszítás Magyarország, de főleg a székelyföld ellen. Ugy látszik, felelős és felelőtlen elemek egyaránt ezzel akarják elterelni a figyelmet saját belső bajaikról. De ha jól megnézzük mondókaikat, kapunk azokban olyanokat, amikkel mi is egyet értünk. Ma Romániában Antonescu a legnagyobb ur. Államvezető, vagy mi a címe. S éppen ő tett Gyulafehérváron és Bukarestben több olyan kijelentést, melyek nekünk is tetszenek.

Egyszer azzal biztatja a fajtáját, hogy állítsák vissza a régi határokat. Hát mi is éppen ezt akarjuk. Mert régi határok alatt minden ember — aki még nem hülyült meg egészen — azokat értheti, melyek több, mint ezer éven át csakugyan azok voltak, s melyeket maga a jó Isten alkotott. Ha egy amerikai vagy kínai gyermeknek megmutatnák Erdély térképét s azt mondanák neki, hogy mutasson ott országhatárnak való vonalat: — ha volna ezer pengőm, fogadást ajánlanék egy fületlen gomb ellenében — a Kárpátokat mutatná.

Arra is biztatja az államvezető ur a fiatalságot, hogy legyen övék a régi határok visszaállításának dicsősége. Nagyon helyes. Nagy dicsőség az, ha valaki az ellenséget legyőzi, de még nagyobb, ha saját magát győzi le. Győzzék le tehát a saját nagyvási hőbortjukat. Mert ha nem, könnyen valóra válhatik az a mondás, hogy Románia először kifli volt, azután zsemlyévé dagadt, s a végén prézli lesz.

Azt is sokszor emlegeti, hogy sirnak a székelyek. Hát ne fájjon neki a mi fejünk. Van elég baja otthon a kedves vasgárdistáival. De annyi igaza csakugyan van, hogy mind a két szemünk könnyes. Égyik az örömtől. Mert hiába vagyunk a világ legvendégszeretőbb népe. 22 esztendő egy kicsit még is sok volt a hivatlan vendégekből. Bár egy-kettő, különösen a szent Bertalanosok még itt maradhattak volna. Másik szemünk a fájdalomtól könnyes, hogy még sok százezer testvérünk sinyli ezt a vendéglátást. S mintha azt a dühüket is rajtuk akarnák kitölteni, amit eddig mi szenvedtünk el. Hogy mennyire nekivadtak, azt az itt először beszélő báró Atzél Ede esete mutatja. Igazán nem mondhatja, hogy ép bőrrrel uszta meg a dolgot, mert azt a bőrt a sok veréssel bizony nem egy helyen megsabdalták. (Bár erősen hisszük, hogy igaza van Gyula diák óévi bucsuztatójának: »Minden elsirt könnyecsepünkkel kevesebb lesz a siratnivalónk.«)

Azt is megmondja Antonescu ur, hogy miért sirunk. *A régi állapotokért.* Tisztára igaza van. A nagy-Románia előtti állapotokat bizony visszasírjuk. Mikor itt Udvarhelyen este vonatra ültünk, s reggel már Pesten voltunk. Mikor a Székelyföld borvize és fája Segesváron-Tövisen-Aradon át gyorsar és olcsón ment Magyarországra, vagy azon keresztül Német-, Olasz-, vagy még távolabbi országokba is. Mikor nem kellett az általuk tönkretett utakon Udvarhelyről 192 kilométert autón döcögni, Besztercéig, hogy a művelt nyugat felé vonatra ülhesünk. Hát hogyné sirnok vissza, azokat a régi jó idöket? De ha úgy értette volna Antonescu uram ezeket a szavakat, hogy az olcsó győzelemtől megkötyagosodott triánoni urak Nagyromániáját szeretnék visszaállítani, hát vegyék tudomásul, hogy Trián annyit, mint 3. Non annyit, mint nem. Triánon tehát annyit mint: Nem! Nem! Nem! Soha!!!

Nagyrománia első éveiben Brătianu Ionel, ki akkor a gyenge Ferdinánd mellett az ország koronázatlan királya volt, itt Udvarhelyen, a megyeháza erkélyéről jövedölte meg, hogy a román néptenger közepén levő székely szigetecske tiz év múlva eltűnik. A tiz év duplán is eltelt, s mi még

itt vagyunk. Ha leszegényedve is, de lélekben talán még erősebben. Ugy látszik, kemény dió vagyunk. Lelki szemeinkkel még most is itt látjuk a 22 évvel ezelőtt ledöntött Vasszékely szobrát, a másfélezer éves székely vitézség jelképét és a Szent Korona mását, melyet négy hónappal ezelőtt bevonult honvédeink fogadásának öröme állítottak fel.

És én nem véletlenül, hanem csodás találkozásnak látom azt, hogy a Szent Korona mását a Vasszékely helyére állították. Mert sok-sok ezer székely vitéz hullott el Európa legkülönbözőbb csataterain a Szent Korona védelmében és sok-sok ezer áll készen most is arra. A felszabadulás óta sokszor hangzott el a most is egyre ismétlődő kiáltás magasrangú katonatisztek és más illetékesek előtt: Fegyvert a székelynek!

Nem hiába mondta gróf Csáky a külügyi bizottságban, hogy a Székelyföld visszaszerzése Magyarországra nézve életkérdés volt.

A Vasszékely tetőzetének egyik oldalán sem volt éppen üres beszéd a vers:

Magyar testvéreink, ne féljétek,
Mig Napkeleten laknak Székelyek.

Másfélezer éven át azok voltunk. Ma is azok vagyunk. S mindig azok leszünk. Isten minket úgy segítse!

Végül Dobos tanár helyeslésekkel sokszor félbeszakított, nagy tetszéssel fogadott beszéde után javasolta, hogy a vármegye székelysége a 22 éves elnyomás alól való felszabadításért küldjön köszönő táviratokat a főméltóságú Horthy Miklós kormányzónak, gróf Teleki Pál miniszterelnöknek és gróf Csáky külügyminiszternek. A gyűlés nagy lelkesedéssel fogadta el ezt a javaslatot.

... esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!

Utóljára egy fiatal harisnyás székely gazda a Talpra magyart szavalta el, messze ható hangon és nagy lelkesedéssel. A hatalmas tömeg pedig a versszakok ismétlődő esküszavainál izzó tüzzel, elszántan zugta vele együtt az: esküszünk el!

Itt említjük meg, hogy egyidejűleg a székely vármegyék több más nagyobb városában is folytak le tiltakozó gyűlések, hasonló nagy tömegek részvételével, hasonló egység és lelkesedés mellett.

Polgáriiskolai magántanulók figyelmébe!

A magánvizsgálatra készülőköt figyelmeztetjük, hogy a legközelebbi vizsgaidőt a minisztérium február végére állapította meg.

Szükséges okmányok: születési, legutolsó iskolai és hatósági bizonyítvány (illetékesség, lakóhely, erkölcsi magaviselet igazolásával). Vizsgadíj egy osztályról 88 pengő 90 fillér. Kérvények január 20-ig adandók be az iskola igazgatójához.

Magánvizsgára fiúk is jelentkezhetnek. Minden iskolai ügyben először az illető iskola igazgatójánál érdeklődjék mindenki. Itt helyben is elintéző ható ügyekkel ne zavarjuk a minisztériumot.

A székelyudvarhelyi áll. polgári leányiskola igazgatósága.

x Eladó Jakó-tanár háza Szombatfalván. Értekezni lehet Pluhár Gábornál.

A városi képviselőtestület közgyűlése.

F. hó 15-én délután folyt le a város új képviselőtestületének első közgyűlése, amelyen a testületi tagok — egy beteg kivételével — teljes számban jelentek meg. A Magyar Hírszék elnöke elnéklésével kezdődött a közgyűlés, majd az elnök Filó Ferenc dr. polgármester, a szokásos üdvözlés után, önmagát, vezető tisztviselőit, s közös munkásságuk céljait ismertette meg a képviselőtestülettel. Megválasztották ezután a tagokat a különböző bizottságokba, még pedig a pénzügyi, gazdasági, jogügyi, szegényügyi, nyugdíjügyi, iskolán kívüli népművelési bizottságba, végül a földirtokpolitikai ügyekben nyilatkozni jogosult bizottságba. A városháza új elhelyezésének a kérdésében úgy határoztak, hogy a város 106 ezer pengőért megvásárolja a Kossuth Lajos utcában levő Budapest szálló épületét, a telekkel és mozihelyiséggel együtt városházának. A vételár fedezéséhez a belügyminiszter 60 ezer pengőnyi 10 éves kamatmentes kölcsönrel járul hozzá, míg a hiányzó rész az ingatlan terhelő hosszulejratu kölcsön átvételével fedeződik. A városháza régi épületében, az országos idegenforgalmi hivattal való előnyös megállapo-

dások alapján, diákszállót létesítenek.

A Ganz-cég beadványára, amelyben a villanyfogyasztási egységár fel-emelését kérte, úgy határozott a testület, hogy az áremelést nem engedélyezte. Elhatározták a fapiacnak a vasúti síneken túlra való áthelyezését, úgy, hogy az új piac helyét előbb megfelelővé teszik a város kőbányájából szállított zuzott kavicssal, ami jelentékeny foglalkozást ad a munkanélkülieknek is. Erre az ipartügyi minisztérium ad 30 ezer pengőt. Elhatározták, hogy a földrengés folytán veszélyesen megrongálódott gör. kel. templom tetőzetét lebontják, az épületegyerősítik. A kereskedelmi minisztérium a székely népművészetek felkarolása céljából egy állandó házat, kiállítási helyiséget akarván a városban létesíteni, ígéretet tett az építetésre, ha a szükséges telket a város felajánlja. A képviselőtestület ez ügyben a sétány melletti egykori »strandfürdő« közelében jelölt meg és ajánl fel területet az építés céljára.

Mindezek mellett a közgyűlés még több más — általában kisebb jelentőségű — ügyben is határozott, még pedig úgy ezekben az ügyekben, mint az előbb felsoroltakban is egyhangulag.

Megalakult városunkban is az ipartestület.

A nagy változás óta egymásután élednek fel a magyarságnak sokáig elnémitott, megszüntetett testületei is a visszacsatolt területeken. Megalakultak mindenféle az iparosságnak hagyományokra visszatekintő, érdemes egyesítő szervei: az ipartestületek is. Megalakult városunkban is »Székelyudvarhely és Vidéke Ipartestület« címmel az ipartestület, melynek hatáskörébe tartozik az udvarhelyi és oklándi járások községeiben lakó iparosság. Az újonnan megalakított ipartestülethez összesen 76 község tartozik.

Az ipartestület élére, elnöknek Kovács Lázár kovácmestert, alelnököknek: Szabó Ödön borbély, Verestőy Ferenc csizmadia és Kerestély Gyula bádigos mestereket nevezte ki az ipartügyi minisztérium. Egyben kineveztetett még az előjáróságba 30 előjárósági tag is. A számvizsgáló bizottság elnöke Szilágyi Ignác cukrász mester lett, tagjai Dénes József építőmester és Verestőy Lajos asztalosmester. Pénztáros: Kassay F. Domokos szücsmester. Az ipartestületi szék bírása: Csiky Albert nyomdász.

Az első előjárósági ülést az új ipartestületben f. hó 16-án tartották meg és ezalkalommal az iparbizottság, melyet a katonai parancsnokság nevezett ki, Szabó Gyula kárpi tos mester bizottsági elnökkel az élén, átadta a megbízást Kovács Lázár újonnan kinevezett ipt. elnöknek.

Az ipartestület munkakörét általánosságban az anyaországban érvényben levő törvények szabják meg, bár külön rendelkezés is van a visszacsatolt területekre. Az ipartestület zavartalan, békés működéséhez az ország iparossága bizalma, szakmai és szellemi felkészültsége szükséges. Minden egyes iparos őri álló katonája kell, hogy legyen a századokba visszanyúló szakmáknak. A vidékek bekapcsolásával egyetlen iparos sem lehet közönyös a szerv iránt, mert a törvény teszi kötelezővé a tagságot. A tagok közösen alkotnak egy testületet s ennek

értéke és fejlődése a tagok szellemi magaslátától, a törvények ismeretétől és azok pontos végrehajtásától függ.

Az ipartestület tagjait mindig értesíti az általános rendelkezésekről a lap állandó rovatában s ha szükség, külön felhívásokban is, de a testületben elhelyezett hirdetőtáblán mindig ki lesznek téve a hirdetmények. Teljesen politikamentes, építőmunkára kész akarattal, a szebb jövő kiépítésének gondolatával veszi kezébe az iparosság ügyét az újonnan kinevezett vezetőség, melyhez minden öntudatos és tisztult szellemű iparos munkájára szükség van.

—ó—

x A Drótkéfe farsangi számában minden benne van, ami a hét folyamán történt és a humoristák, karikatúristák tollára kívánczolt. A népszerű lap 16 fillérért mindenütt kapható. Kiadóhivatala: Budapest, IV., Veres Pálné utca 35.

x Fürdőkezelőnt keres a helybeli villamosmű mielőbbi belépésére. Jelentkezni lehet a villamosműnél. 1—3

Egy diófa háló butor eladó. Értekezni lehet Vár-utca 8.

Olvasóinkhoz.

Mindegyre és örövendetesen sok felől megnyilvánuló biztatásokra, kérdezősködésekre adjuk meg itt most a feleletet. Ismét előfizetést hirdetünk a Székely Közéletre, amit örömteljes mezejhódásunk után is több technikai nehézség meg-gondolása, az anyagellátásban való bizonytalanság halogattatott velünk.

Az előfizetés rendszerének újabb bevezetését úgy gondoltuk el, hogy lapunknak előbbi számát megküldtük és ezt a számát is még megküldjük mindazoknak, akik előbb is járatták a lapot, azzal a kéressel, hogy minket minél előbb értesíteni szíveskedjenek elhatározásukról, akarnak-e előfizetni ismét? (E célra nyomtatott válasz-szöveget is mellékeltünk a multkor!) Akitől ilyen értesítést nem kapunk, annak e két számnál tovább — vagyis a f. évi 3. szám után — már nem küldjük a lapot. Viszont, akik a lapot megrendelik, azokat arra kérjük, szíveskedjenek az előfizetésnek lehetőleg egész évi összegét — vagyis 6 pengőt — legkésőbb a 4. szám megkapása után egyszerre beküldeni, ezzel maguknak is könnyebbségére cselekszenek, s minket is megkímélnek az utólagos felszólítások, sürgetések munkájától, kellemelenségétől. Vegyék figyelembe igen t. előfizetőink azt is, hogy az előfizetést mi magunktól igyekeztünk a lehetőséghez képest a legkisebb összegben megállapítani, pedig bizonyos, hogy az árak az év folyamán is még jelentékenyen emelkedni fognak.

De tettük ezt a megállapításunkat, mint eddig minden más lépésünket is, abban a tudatban, hogy közönségünknek ezután is szüksége lesz a lapra, annak felvilágosító ismertető, s néhol bíráló munkájára, amiről a legutóbbi időkig is kitartóan megnyilvánult, széleskörű érdeklődés jólesően meggyőződött.

Végül megemlítjük itt azt is, hogy egyes lappeldányaink árát, a szorító szükség parancsára, kénytelenek voltunk 10 fillérről 12 fillérré fölemelni.

A Székely Közélet kiadóhivatala.

Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt.

Alapítva 1882. Székelyudvarhely. Kossuth-u. 46.
Fióktintézet: Székelykeresztur.

Kölcsönöket nyújt

Betéteket gyümölcsöztet

Átutalásokat eszközöl

Foglalkozik a banküzlet minden ágával

DEVIZAÜGYLETEKET intéz, mint a Magyar Nemzeti Bank által a Pesti Hazai Első Takarékpénztár bizományosaként kijelölt intézet.

HIREK

Január 17.

Unitárius főtanácsi gyűlés. Nevezetes napjai voltak a mult szombaton és vasárnap az unitárius egyháznak. Rendkívüli közgyűlésre hívták össze a főtanácsot Kolozsvárra, még pedig első esetben, amióta a nagy politikai változás az anyaországot és Erdély északi részét, s ezzel a külön határok közt élt unitáriusságot is egyesítette. A gyűlésnek a főtágya is éppen ennek az egyházi egyesülésnek az ünnepélyes kimondása volt, s ezzel kapcsolatban a főtanács tagjainak a kiegészítése, 30 új tagnak a megválasztása. Mindez Elek Domokos dr. főgondnok és Kiss Elek dr. püspökhelyettes vezetésével nagy lelkesedés mellett meg is történt. Ezenkívül érdekes vita után döntött a főtanács az egyetemi tanárrá lett és a püspöki állásáról lemondott Varga Béla dr. lemondása folytán szükségessé vált püspökválasztás kérdésében is, egyelőre annyiban, hogy a püspökválasztó zsinati főtanács összejövetelét Marosvásárhelyre április 27-ére tűzte ki.

Halálozás. *Öz. Benkő Józsefné* Kökösy Juliánna városunkban, f. hó 17-én, 75 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Ismert, tekintélyes család, kiterjedt rokonsággal gyászolja a megboldogultat. Temetése 19-én d. u. 3 órakor lesz.

Hargita-bál. A helybeli Hargita T. E. orosz-faji Mikó László főispán fővédnöksége alatt a vármegyeház disztermében f. hó 18-án, szombaton este 9 órai kezdettel ismerkedési és farsangnyitó Hargita bált rendez. A bálon Kónya Jancsi zenekara fog zenélni. A rendező bizottság címre szóló meghívót küldött szét, amely kívánatra felmutatandó.

Az Udvarhelyvármegyei Vitézi Iroda közlése. A vármegyei vitézi iroda közli, hogy a február 8-ikára hirdetett országos vitézi bál elmarad. A tisztí és legénységi vitézi várományosok február 1-től kezdődőleg beadhatják kérvényeiket a Vitézi Rendbe való felvétel iránt. A kérvényeket a Vitézi Rend Kiskátéjában előírt minták szerint kell elkészíteni. A vitézi iroda csak teljesen felszerelt kérvényeket fogad el. A Magyar Háborús Emlékérem adományozása tárgyában késséggel nyújt felvilágosítást a Vitézi Iroda (Vármegyeház 15. sz. szoba) hétköznapokon 11—1 óráig.

Székelyföldi képviselők értekezlete. Udvarhely-, Csik-, Háromszék- és Maros-Torda megyék képviselői a mult szombaton Csikszeredán Pái Gábor dr. képviselőnél értekezletet tartottak. Megtárgyalták alaposan a székely vármegyék minden fontosabb szükségletét, kérdéseit, valamint a saját feladataikat, követendő politikai magatartásukat. Az értekezletről különben hivatalos jellegű közlést nem adtak ki a nyilvánosság számára.

x A Szocialis Misszió a farsang minden csütörtök estéjén, tánccal egybekötött teát rendez a Szabó Károlyné helyiségeiben. Mindenkit szeretettel hívnak, várunk. *A rendezőség.*

Mikes ünnepély. A helybeli római káth. főgimnázium Baróti Szabó David Önképzőkörre f. hó 26-án délelőtt a mozgókép-színházban Mikes ünnepélyt rendez, Rákóczi egykori híres íródeákjának: zágoni Mikes Kelemennek az emlékére.

x Orvosi hír Dr. Tassaly János rendel. d. u. 4—7 óráig bel. nő és gyermek betegeknek: Kossuth utca 51. 3—3.

Olasz állami ösztöndíjat kapott Mihály László Mihály László, a tőlünk indult neves budapesti író és szerkesztő — most másodízben — megkapta a 4000 lírás olasz állami ösztöndíjat. Erre vonatkozólag a Magyarország többek között ezeket írja: »Mihály szép irodalmi és közirói munkásságával szolgálja az olasz-magyar kulturkapcsolatokat«. Az olasz lapok, köztük a félhivatalos »Giornale d'Italia« többször méltatták működését. Legutóbb a »Conquista« közölt (a Magyar Nemzeti Szövetség kiadásában megjelent) »Presente« c. könyvről igen elismerő kritikát. Mondanunk sem kell, hogy szivből örvendünk Mihály László megérdemelt újabb elismertetésének.

x A vásárló közönség szíves tudomására hozom, hogy vas, porcelán és üveg üzletemet megnyitottam a volt csizmadia-korcsma helyiségében, Horthy Miklós ut 10 szám alatt. Pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér *Biró László kereskedő.* 3—3

Édes anyanyelvem.

Ugy szeretem ezt a nyelvet, — melyet nekem az Isten adott — hogy gyönyörűséggel ejtem ki minden szavát. Nem is tudom, milyen sorrendbe rakjam őket, hogy kifejezzem velük önmagamot és kimutassam hódolatomat. És elkezdem áhitattal mondani: Isten, szeretlek, élet, szabadság, föld, anya, szél, fenyő, hó, dicsőség, magyarok, asszony, hold, álom, Anna.

Zene helyett sokszor ezt hallgatom és nem tudom otthagyni azt a nőt, vagy férfit, akinek ajkán hangszerré válik, melyen csodálatos dallamokat tud eljátszani. De milyen kevesen vannak, akik értenek ehhez a »királyi művészet«-hez, akik úgy őrzik és alakítják a szót, hogy megérezem nemes alkátát, szobrászfaragta testét, mellyel úgy emelkedik ki a környezetből, hogy egyszerre elföd mindent. Mászt nem is látok, csak őt. Érzem súlyát, — mintha két erős szántóvető tartaná a vállán — parancsoló erejét, mellyel visszatárlhatom a vizeket, keménységét, mely úgy sújt, mint a kő és halálra sebz ellenségedet. Érzem komoly föntségét, nagyszerű és biztos lendületét, mellyel a magasba tör. Mintha domba lépnek, olyan áhitatot érzek boitozata alatt. Micsoda költők emelték és micsoda mérnökök építették, kiket megihlettek a századok.

Érzem könnyű szárnyalását is, amint elszáll fölöttem Tiszta-ságát: fehéren világít, mint a hó és megmutat minden lábnyomot, mellyel beletapostak. Érzem melegét, minden szelidségét, ahogy

A Hargita T. E. korcsolya-szakosztálya
a t. közönség tudomására hozza, hogy a sétatéren levő
jégpályáját
nagy áldozatok árán ismét

üzemképes állapotba hozta

és azt december 11-től kezdve a korcsolya-sport kedvelőinek ismét rendelkezésére bocsátja.

A jégpálya napi használhatóságát a Kossuth-utca sarkán levő táblák jelzik. A folyó idényre a bérletdíjakat az alábbiakban állapította meg a vezetőség:

Családi-bérlet 5 P.

Személyi bérlet felnőtteknek . . . 4 P.

Személyi bérlet gyermekeknek 3 P.

Bérletjegyek a „Lántzky drogériában“, az egylet pénztárosánál válthatók. A napi rendes jegyek a korcsolya pályán kaphatók — **A Hargita T. E. vezetősége.**

körülvesz engem. Ugy tud simogatni, mint egy anya, befed és megóv szeretetével. Vigasztal téged — én népem — magányosságodért és oly zenével tölti be lelkedet, hogy csodálnak érte a csillogok és megszeretnek az emberek.

A puszták szelével és a tűzzel rokon. Villámok cikáznak benne és ott sóhajtanak mélyén: a Hortobágy, a messzi, ősi puszták, elhagyott testvérek üzenete a századokon át. Benne nyög föl Muhi, Mohács és a boldog Pusztaszter. Világos égeti testét és szörnyű sebeit a Körösök, a Szamos, Tisza, Vág, a Hernád, Csele, Sajó és a Maros öntözik. Szomját és retentő vágyait a Duna nem tudja oltani, de mint Isten könyörületes könnycseppje ragyog rajta: a Balaton Benne nyújtóznak és könyörögnek a havasok, Erdély hegyei, a Kárpátok, Bakony, a Tátra ormai, Pilis, Kékes és a Pozsalló. Benne sirnak a fűzfák és a fenyvesek, mert nem csak test, hanem lélek ő. Tiszteld tehát és tanuld dallamát, értsd meg őt, hogy megérthessenek keletre és nyugatra mindenütt.

A munka nyelve ez és az imádságé, a költészeté és az elmélkedésé: Imádkozzál vele és dolgozzál, építsd magasra őt, — mint a templomot —, hogy hozzád jöjjenek messziről és úgy kiálls, beszélj és bátoríts általa, hogy megtartsanak és fölemeljenek: a föld, az idő és az emberek.

Flórián Tibor.

x Lakás, esetleg iroda-helyiségek kiadók Árpád-utca 6. sz. alatt.

x **Bucsuzás.** Mindazoknak a kedves ismerőseimnek, akiktől az idő rövidsége miatt nem volt alkalmam elbucsuzni, ezúton mondok Isten hozását. Üdvözlettel Szabó Sándor postaltiszt.

A székely kerületi (marosvásárhelyi) kereskedelmi és iparkamara közleménye. (3166/1940 szám.) Felhívja a kamara mindazon magánvállalatokat (bankok, biztosító intézetek, ipari vállalatok), melyeknek nyugdíjalapja Romániában maradt, hogy ezen nyugdíjalapok helyzetének tisztázása végett a kamaránál sürgősen jelentsek be azt, hogy nyugdíjalapjuk hol, milyen intézmény kezelésében maradt, mi az értéke, mily vagyონrészekből áll. — (3170/1940 szám.) Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy az adóköteles petróleum kereskedői forgalmának szabályozása tárgyában kiadott 99.100/1940 K. K. M. számú rendelet 2. és 6. §-ának helyes értelmezése szerint a petróleumkereskedő, akinek telepe (üzlete) olyan petróleumnagykereskedői körzetben van, ahol a petróleumnagykereskedők kijelölése megtörtént, a kijelölés közétételétől számított legfeljebb 30 napig adóköteles petróleumszükségletét attól a petróleumnagykereskedőtől is beszerezheti, akinek petróleumnagykereskedői jogosultsága a kijelölésnél történt mellőzés folytán megszűnt.

Legszébb,
legjobb,
legolcsóbb

magyar kalapok

Keszler Albert

kalaposmesternél kaphatók.

Oroszország visszaadta Magyarországnak a szabadságharcban zsekmányolt magyar zászlókat. Az orosz kormány visszaadta Magyarországnak azokat a zászlókat, amelyeket a magyar szabadságharc alkalmával 1849-ben a Habsburg ház megsegítése céljából Magyarországra benyomult orosz hadseregek elzsekmányoltak, s amelyeket aztán az orosz fővárosba az akkori cári muzeumba szállítottak. Az orosz kormánynak ezt a mostani elhatározását a lapok — köztük a német és olasz lapok is — úgy méltatják, mint határozott és nyilvánvaló jelét a Magyarország és Oroszország közt fennálló jóviszonynak.

x **Közsegek részére** nyomtatványok, iktató könyvek, térképek a Könyvnyomda könyvesboltjában szerzethetők be.

Drogériai-, illatszert- és fényképészeti-cikk szükségletét, előzékeny kiszolgálás mellett, a legjutányosabban a

Lántzky - drogériában

szerzetheti be

Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31.
A postahivattal szemben.

Innen-onnan.

A kéményem kigyult,
Szinte, hogy elégttem;
Szerentsére hó volt
Még a házfedelen.
Nyáron hívás nélkül
Házhoz is eljönnek,
Hire, hamva sincs most
A kéményseprőnek.
Nem tudom, áll-e még
A régi szegődség?
Közérdek, hogy tiszták
Mindenképp betöltsek!
Tűzoltóságunk e
Kérdést meg nem oldja!
Kéményseprő-cukor
A tüzet nem olja!

*

Hiába dicsekszel
Kincsek özönével!
Ma van, holnap nincsen,
Semmiel sem ér fel!
Pehelykönnyű lelked.
Terhe alatt roskad,
Tartós boldogságot
Csak a halál hozhat...

Embery Árpád

x Eladó Székelyudvarhelyen (Szom balfalván) Farcádi-utca 3 szám alatti, közel 2 holdas gyümölcsösben épült családi ház, gazdasági épületekkel, esetleg 18 hold szántóval és 8 hold erdővel. Érdeklődni lehet Barthalisnál Gróf Teleky u. 4 alatt délután 3-4 óra között. 1-3

Olesó és jó rádiót,
írógépet, patefont,
lemezeket, elemeket,
zseblámpákat
CSISZÁR ANTAL
műszerésznél
szerezheti be Udvarhelyen, ugyanott szakszerű rádió-, írógépjavítás és alakítás nagyon jutányos áron.
Teljes tisztelettel:
CSISZÁR ANTAL
rádióműszerész
Székelyudvarhely
Kossuth-utca 2.

x Üveg, porcellán, épületüvegezés és képkerekezésben szakszerű ügyes kereskedősegéd és egy tanuló felvétetik a *Dragomán* üveg- és porcellán üzletben Székelyudvarhely Kossuth-utca 2 sz. 1-2

x A budapesti lapok ismét kaphatók a Könyvnyomda könyv- és papírkereskedésében.

x Házcsere. Seiler tanfelügyelő Székelyudvarhely, Wesselényi-utca 1 sz. alatti házát elcserelné segesvári, brassói, erzsébetvárosi, vagy nagyszabasi házzal. Bővebb felvilágosítást Birta J. székelyudvarhelyi áll. tanító ad.

Pályázat lábbelijavításra.

A magyar kir. állami gyermekmenhely igazgatósága pályázatot hirdet az iskolás gyermekek lábbelijének javítására, mely áll a következő munkálatokból:

1. egy pár talpálás 30 számtól 35 ig,
2. egy » » 36 » 38 ig,
3. egy » » 39 » 40 ig.

Továbbá egy pár sarokjavítás és 1-2 folt.
A pályázat zárt borítékba téve, f. hó 25-ig Ferenczy Györgyné állami gyermektelepi felügyelőnőhöz adandó be.

Székelyudvarhely, 1941 jan. 15.
Ferenczy Györgyné
m. kir. áll. gyermektelepi felügyelőnő.

A kisiparos társadalom szives figyelmébe.

A magyar kir. ipartügyi miniszter ur 52-300/1941. IV. P. M. számú rendeletével a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi ország részben 6 iparfelügyelői kerületet szervezett. Ezekből az 5-ik a marosvásárhelyi iparfelügyelői kerület, székhelye Marosvásárhely, vezetője Nováky Jenő dr. kir. iparfelügyelő. Működési körzetébe tartozik Udvarhelyvármegye is Székelyudvarhely városával együtt. Bármilyen iparpártolási ügyben természetesen minden kisiparosnak hozzá kell fordulnia.

Az ipartügyi minisztérium a kisiparosok megsegítésére 10 év alatti visszafizetendő kamatmentes kölcsönt is ad. Ennek a megítélésével egy bizottság foglalkozik Kolozsvárott. Megokolt kéréseket a marosvásárhelyi iparfelügyelő ur utján lehet ehhez a bizottsághoz intézni.

A helybeli ipari szakiskola indokolt és több oldalról esetleg megnyit

vánuló kívánságra ingyenes szaktanfolyamokat óhajt tartani, amelyeken az egyes ipari szakok mai haladásáról, illetve állapotáról kapnának a hallgatók megfelelő tájékoztatást. Szükség esetén gyakorlati tanfolyamokat is rendez az iskola. Ajánlatos az ilyen óhajokat mielőbb bejelenteni, mert a tanfolyam tartásának engedélyezését a miniszter irtól kell kérnünk. Az iskola feladatának tekinteti a kisiparosok, a munkanélküli segédek foglalkoztatását. Ezért bármilyen tanmeneti vagy más munkánál a lehetőséghez képest kisiparosokat és munkanélküli segédeket is óhajt foglalkoztatni. Felhívja tehát a fent jelölteket, hogy ilyen alkalmazás iránti kérésüket pár sorban, a szak tudás megjelölésével, az intézet igazgatóságához adják be. A lakás címe pontosan feltüntetendő.

Patkó Imre
ipari szakisk. igazgató.

Kjő. szám 91/1940.

Hagyatéki tárgyalás.

Néhai Lassmann Oszkár volt székelyudvarhelyi lakos hagyatékának tárgyalása 1941 évi április 21-én dr. Suciú János székelyudvarhelyi kir. közjegyzőnél. Idézve Lassmann Pál.

Hirdetmény.

A m. kir. Kereskedelmi Hivatal felhívja az érdekelteket, hogy akik exporttal kívánnak foglalkozni, ezen szándékukat jelentsék be székelyudvarhelyi kirendeltségénél (Kossuth Lajos utca 13 sz. I. em.), hogy az alább felsorolt egyesülésekbe való felvételük iránt intézkedhessék:

Magyar Toilkiviteli Egyesülés,
Magyar Baromfikiviteli Egyesülés,
Magyar Tojaskiviteli Egyesülés,
Magyar Vadkiviteli Egyesülés.

Vitéz Csizmaria Géza.

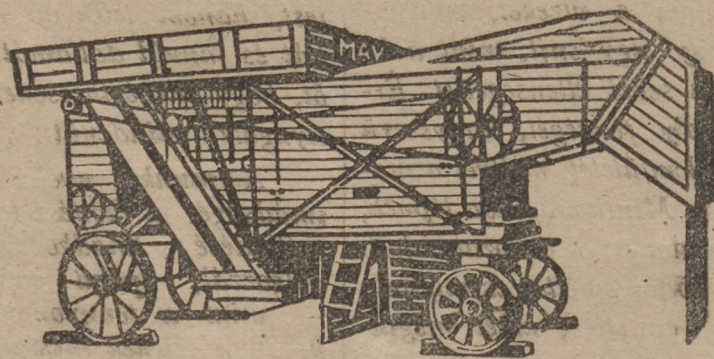
Keresztény magyar üzlet!

**RITZ
FEST
TISZTIT**

a legszebben Udvarhelyen.
Horthy Miklós-tér 17 a.
Postóványolást
is vállalunk!

x Magyar szépirodalmi termékek megérkeztek és kaphatók a Könyvnyomda könyvesboltjában.

x Eladó egy 2 szobából, konyhából, kamarából és mellékhelyiségek-ből álló kőház jutányos áron. Értekezni lehet Kézsmárki József ur szobánál a gabonapiacon. 2-2

Magyar Királyi Állami Gépgyári
acélkeretes, önbeálló golyóscsapágyas cséplőket és szerelvényeit,

traktorokat, szivógázlokomobilokat, kalapácmalmokat stb. eredeti gyári árai és feltételek mellett szállít a székelyföldi kerületi képviselő:

„AGROFERRA“ R.-T.
Marosvásárhely, Kossuth Lajos-utca 7. Telefon: 283.

Motorok összes üzemanagra 3-100 lóerőig.
Traktorok, traktor-ekék és felszerelések.
Báchner acélekék talajművelő eszközök.
Triőrök gabonarosták, tisztítóberendezések.
Vetőgépek, műtrágyaszórók
Aratógépek, fűkaszálók, lógereblyék.
Alfa tejfeldolgozó berendezések, u. m. szeparátorok minden nagyságban, tejszállítóknak, tejvizsgálók stb.
Malomberendezési tárgyak.
Kutak és szivattyúk.

Gyűnölcs-szöllőpermetezők és anyagok, u. m. Neodendrin, Universal, Amonin, Thanol, Toxilin, Csávázóanyagok Porzol, Arzopoi, stb.
Műtrágyafélék Superfosfát, mézszitrogén, erótkarmány, Peck, Futor. Kézi eszközök gazdák részére, ásó, kapa, gereblye, villák, Wolf-eszközök.
Vizhatlan ponyvák, zsák, Manilla-zsákkötőzsinor.
Borlehuza gummicsovék és egyéb gummiárak.

Vas, műszaki áruk, egészségügyi berendezések, szerelésianyagok. Szerzésárak fém- és fémegymunkálásra. Husipari gépek. Villanymotorok, Dynamók, villamos szerelési anyagok. Oxigén Karbid-hegesztő pisztolyok. Huzalok, elektrodák. Kenőanyagok.

**Gépugyekben megbízottunkat kiküldjük.
Kérje díjmentes ajánlatunkat.**

x **Ügyvédek figyelmébe!** Igazságügyi zsebkönyvek, Tűzarcosok törvénye, a Zsidó törvény és annak végrehajtási módzatai, a Büntető törvénykönyv, az ipartörvény módosítása, az Uzsora törvénykönyv kapható a Könyvnyomda könyvkereskedésében.

Hölgyeim! Ne mulasszák el a kedvező és ritka alkalmat, mert február hó 15-ig 40% os árengedménnyel — kivételes olcsó árban — szerezhetik be kalapjaikat. »Zizi« női kalapszalón, Kossuth Lajos utca 19. szám, emelet. 2-3

x **Szives tudomására hozom a közönségnek,** hogy szövődémben nagy választékban kaphatók szebbnél-szebb székelyszöites ruhaanyagok és roletták. Balogh Jánosné, Horthy Miklós-tér 3. 2-10

M. kir. székelyudvarhelyi és járási m. városi katonai parancsnokság.

Felhívás.

A m. kir. kolozsvári IX. honvédhadtest parancsnokság felhívja mindazon nyugállományú, szolgálaton kívüli viszonybeli, valamint tartalékos tiszteket, tisztjelölteket és karpaszományosokat, akik igazolásukat még nem kérték, hogy igazolási kérvényüket kérvény úrlapon 1941. évi január hó 31-ig a lakóhelyük szerint illetékes járási, illetve városi katonai parancsnokságnál, előzetes jelentkezés után, nyújtsák be.

A jelentkezéshez szükséges kérvény nyomtatvány Székelyudvarhely városban lakók részére a városháza katonai ügyosztályában kapható.

A kérvények Székelyudvarhely város és a székelyudvarhelyi járás területén lakók által Székelyudvarhely Petőfi utca 7. szám. alatti helyiségében adandók be.

A kérvények benyújtása alkalmával igazolandó:

1. a viselt rendfokozat (ugy az osztrák magyar, mint a román hadseregben),
2. a polgári foglalkozás,
3. a tartalékos tisztii vizsga letétele és eredménye,
4. esetleges kitüntetések,
5. a magyar állampolgárság.

A fentiek igazolására okmányok csatolandók, mely okmányokat a kérvények záradékolása után a tulajdonosok vissza fognak kapni.

Székelyudvarhely, 1941 évi január hó 14.

Lajtay százados s. k.
járási és m. városi
katonai parancsnok.

Pályázati hirdetmény.

A Székelyudvarhely és Vidéke Ipartestület előjárósága pályázatot hirdet jegyzői és egy segédtszti állásra. Pályázók a következőket tartoznak igazolni: 1. magyar honosság, 2. keresztény származás, 3. büntetlen előélet, 4. a jegyzői állásra középiskolai végzettség, 5. a segédtszti állásra négy középiskolai végzettség, 6. legalább 25 éves életkor.

Irógépelni tudók és ipartestületi jegyzői tanfolyamot végzettek előnyben részesülnek, azonkívül pályázhatnak mindazok, akik ilyen állásokat már betöltöttek, eltekintve az iskolai végzettségtől.

A pályázatok az ipartestület előjáróságához zárt borítékban címzendők és 1941 évi január hó 26-án déli 12 óráig benyújtandók. Később érkezett vagy hiányosan felszerelt kérések figyelembe nem vétetnek.

A szolgálat megkezdésének ideje 1941 február hó 1.

Bővebb felvilágosítást az ipartestület irodájában lehet szerezni.

Faeladási hirdetmény.

A bardoci közbirtokosság folyó évi február 9-én Bardoc községben nyilvános árverésen eladja a 1940/41 évi vágasra kijelölt 305 drb. vastag méretű, nagy részben műfának alkalmas tölgyfát.

Árverési feltételek és becslési kimutatás a közbirtokosságnál bármikor megtekinthetők.